

* P A T - 0 0 4 - 0 1 7 2 0 4 *

PAT-004-017204

Seat No. _____

M. Ed. (Sem. II) Examination

August / September - 2020

Philosophical Perspectives of Education : CC-08
(New Course)

Faculty Code : 004

Subject Code : 017204

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- 1 નીચેના પ્રશ્નોના અતિટૂંકમાં જવાબ આપો : (છમાંથી છ) 6
- (1) 'પરમતત્ત્વ' એટલે શું ?
  - (2) આદર્શવાદનો ઉદ્દેશ જણાવો.
  - (3) 'કર્મ' એટલે શું ?
  - (4) 'પરમાત્મા' એટલે શું ?
  - (5) અષ્ટાંગ યોગ વિદ્યા કોના દ્વારા આપવામાં આવી છે ?
  - (6) પ્રયોજનવાદની વ્યાખ્યા જણાવો.
- 2 નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ છ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 12
(આઠમાંથી છ)
- (1) જૈન દર્શનનો મુખ્ય ઉદ્દેશ જણાવો.
  - (2) સ્વામી વિવેકાનંદના મતે મૂલ્ય શિક્ષણની ઉપયોગિતા ટૂંકમાં જણાવો.
  - (3) ચિતિ-ચૈતન્યનો ટૂંકમાં પરિચય આપો.
  - (4) મહાત્મા ગાંધીએ આપેલ શિક્ષણની વ્યાખ્યા જણાવો.
  - (5) પ્રકૃતિવાદની વ્યાખ્યા જણાવો.
  - (6) શ્રી અરવિંદે આપેલ શિક્ષણની વ્યાખ્યા જણાવો.
  - (7) વાસ્તવવાદની વ્યાખ્યા જણાવો.
  - (8) ઉપનિષદોનો મુખ્ય ઉદ્દેશ સ્પષ્ટ કરો.
- 3 નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે 16
૨૫૦ શબ્દોમાં આપો : (પાંચમાંથી ચાર)
- (1) પંચકોશીય શિક્ષણ પ્રક્રિયાનો પરિચય આપો.
  - (2) અષ્ટાંગ યોગ વિદ્યાની ઉપયોગિતા વિગતે ચર્ચો.
  - (3) વાસ્તવવાદને ધ્યાને લઈ શિક્ષણ પદ્ધતિઓની વિગતે ચર્ચા કરો.
  - (4) ભગવત ગીતાની ઉપયોગિતા શિક્ષકને કેન્દ્રમાં રાખીને જણાવો.
  - (5) વ્યક્તિગત અને વૈશ્વિક સમતોલન વિકાસ પ્રક્રિયાની સમજ આપો.

- 4 નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે 300 શબ્દોમાં આપો : (ત્રણમાંથી બે) 16
- (1) તત્ત્વજ્ઞાનની તત્ત્વમીમાંસા અને મૂલ્યમીમાંસા શાખાઓનો વિગતે પરિચય આપો.
  - (2) સ્વામી વિવેકાનંદના મતે શિક્ષણના ઉદ્દેશો અને શૈક્ષણિક પદ્ધતિઓની વિગતે ચર્ચા કરો.
  - (3) પ્રકૃતિવાદની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેના હેતુઓ વિગતે સમજાવો.
- 5 નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે 400 શબ્દોમાં આપો : (ત્રણમાંથી બે) 20
- (1) શ્રી અરવિંદના મતે શૈક્ષણિક ઉદ્દેશો અને શૈક્ષણિક પદ્ધતિઓની વિગતે ચર્ચા કરો.
  - (2) આદર્શવાદના હેતુઓ અને શૈક્ષણિક પદ્ધતિઓની વિગતે ચર્ચા કરો.
  - (3) મહાત્મા ગાંધીના મતે મૂલ્ય શિક્ષણ અને શૈક્ષણિક પદ્ધતિઓની વિગતે ચર્ચા કરો.

ENGLISH VERSION

- 1 Answer the following questions in short : (six out of six) 6
- (1) What is 'Param Tatva' ?
  - (2) Write the objective of Idealism.
  - (3) What is 'Karm' ?
  - (4) What is 'Parmatma' ?
  - (5) Who has given 'Ashtang Yoga Vidya' ?
  - (6) Give the definition of Pragmatism.
- 2 Answer any six of the following questions in short : (six out of eight) 12
- (1) Explain the main objectives of 'Jain Darshan'.
  - (2) Write in short the usefulness of Value Education according to Swami Vivekanand.
  - (3) Give brief introduction of 'Chiti-Chaitanya'.
  - (4) Write the definition of education given by Mahatma Gandhi.
  - (5) State the definition of Naturalism.
  - (6) Explain the definition of education given by Shri Aurbindo.
  - (7) Mention the definition of Realism.
  - (8) Explain the main objective of 'Upnishads'.

- 3** Answer any **four** of the following questions in about 250 words. (**Four** out of **five**) **16**
- (1) Give the introduction of 'Panch Koshiya Education' system.
  - (2) Discuss in detail the usefulness of 'Ashtang Yoga Vidya'.
  - (3) Discuss the teaching methods of Realism in detail.
  - (4) State the usefulness of 'Bhagvad Geeta' in reference to teacher.
  - (5) Explain the process of individual and universal balance development.
- 4** Answer any **two** of the following questions in about 300 words : (**two** out of **three**) **16**
- (1) Give detailed introduction of branches of philosophy of Metaphysics and Epistamology.
  - (2) Discuss in detail the objectives and teaching methods according to Swami Vivekananda.
  - (3) Explain the concept of Naturalism and discuss its objectives in detail.
- 5** Answer any two of the following questions in about 400 words : (two out of **three**) **20**
- (1) Discuss in detail the educational objectives and teaching methods according to Shri Aurbindo.
  - (2) Discuss in detail the objectives and teaching methods of Idealism.
  - (3) Discuss the Value Education and Teaching Methods according to Mahatma Gandhi.
-